

8 de Març de 2007

SITUACIÓ DE LES DONES EN EL MERCAT DE TREBALL A CATALUNYA I PROPOSTES SINDICALS

Aquest 8 de Març volem donar a conèixer la situació, encara de discriminació, que pateixen les dones catalanes en el mercat de treball en relació amb els homes, tal com demostren tots els indicadors analitzats.

Tot i que en els darrers anys s'ha produït un estancament de l'activitat i l'ocupació dels homes, la taxa d'activitat de les dones en els darrers 3 anys ha crescut. Malgrat això, encara hi ha una diferència de 19,8 punts (taula 1).

Un cas similar passa amb l'ocupació femenina, que ha crescut 3,51 punts, però manté una diferència de 21,07 punts (taula 2).

Aquests indicadors ens diuen que les dones estan disposades a entrar al mercat del treball, i a no abandonar-lo, i, en tot cas, és el mercat de treball el que no permet l'accés de les dones, tal com veurem més endavant.

Taula 1. Activitat i taxa d'activitat

		Homes	Dones
2004	Absoluts	1.970.980	1.476.377
	Taxa d'activitat	85,77%	65,51%
2005	Absoluts	2.033.204	1.480.350
	Taxa d'activitat	86,30%	64,38%
2006	Absoluts	2.081.252	1.557.556
	Taxa d'activitat	86,32%	66,53%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE. 3r trimestre 2006

Taula 2. Ocupació i taxa d'ocupació

		Homes	Dones
2004	Absoluts	1.822.951	1.296.997
	Taxa d'ocupació	79,32%	57,55%
2005	Absoluts	1.916.546	1.381.032
	Taxa d'ocupació	81,35%	60,06%
2006	Absoluts	1.980.170	1.429.574
	Taxa d'ocupació	82,13%	61,06%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE. 3r trimestre 2006

Secretaria de la dona

Una atenció especial es mereix l'atur, que durant aquests darrers anys ha mantingut quasi el mateix diferencial entre homes i dones. En valors absoluts, encara que l'activitat i l'ocupació de les dones sigui inferior a les dels homes, l'atur femení és superior (taula 3). Cal tenir en compte que el descens acusat durant el 2005 es deu no tant a una baixada real del nombre absolut d'aturades com a un canvi en la forma de mesura de l'atur, que ha exclòs moltes dones.

Taula 3. Atur i taxa d'atur

		Homes	Dones
2004	Absoluts	148.029	179.380
	Taxa d'atur	7,51%	12,15%
2005	Absoluts	116.658	99.318
	Taxa d'atur	5,74%	6,71%
2006	Absoluts	101.082	127.982
	Taxa d'atur	4,86%	8,22%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE. 3r trimestre 2006

Durada de l'atur i gènere

En aquesta part de l'anàlisi, volem fixar-nos en el temps que homes i dones, comparativament, estan en aquesta situació.

Mostrarem les dades desagregades per sexe, amb l'objectiu de veure si hi ha una correlació entre el gènere i el temps que ens passem a l'atur. Vegem les dades del tercer trimestre de 2006 (taula 4):

Taula 4. Antiguitat en la situació d'atur. Dades absolutes

	Menys de 6 mesos	De 6 mesos a 12 mesos	Més de 12 mesos
Homes	48.838	13.382	30.318
Dones	42.038	21.804	47.681

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE. 3r trimestre 2006

Si aquestes dades les mostrem en percentatge segons cada sexe, obtenim la taula següent per al tercer trimestre de 2006 (taula 5):

Taula 5. Antiguitat en la situació d'atur. Dades percentuals

	Menys de 6 mesos	De 6 mesos a 12 mesos	Més de 12 mesos
Homes	53%	14%	33%
Dones	38%	20%	43%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE. 3r trimestre 2006

Observem com continua havent-hi diferències remarcables entre gèneres; així, doncs, podem afirmar que hi ha una relació directa entre la durada de la situació d'atur i el gènere.

L'ocupació de les dones

El nivell de formació de les dones té una relació directa amb la seva ocupació: com més formació tenen, major és el nombre d'ocupades. L'any 2006, un 37,84% de les dones ocupades tenen estudis superiors; és aquí que hi ha un diferencial menor en nombres absoluts respecte dels homes (taula 6).

Una menció especial mereix el fet demostrable que, segons fonts universitàries, les dones tenen un major nivell de formació que els homes. Les dones sense estudis o amb estudis primaris tan sols representen un 12,66% de les dones ocupades l'any 2006 (taula 7).

En canvi, els homes s'ocupen d'una forma més homogènia, independentment del nivell de formació, sobretot els que tenen una educació secundària de 1a etapa, en concret els que estudien cicles formatius.

Taula 6. Ocupació per nivell de formació finalitzat

	Homes	Dones	Total
2006 Analfabets i educació primària	356.719	180.991	537.710
Educació secundària 1a etapa	566.444	318.624	885.068
Educació secundària 2a etapa	492.079	389.054	881.133
Estudis superiors	564.928	540.903	1.105.831

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE. 3r trimestre 2006

Això no vol dir que les dones ocupin els llocs de treball més qualificats, sinó a l'inrevés, que hi ha més exigències de formació per contractar una dona i, al mateix temps, hi ha una forta segregació del col·lectiu femení.

Taula 7. Taxa d'ocupació per nivells d'estudis i sexes

	Homes	Dones
16 a 64 anys		
Analfabets i educació primària	18,01%	12,66%
Educació secundària 1a etapa	28,61%	22,29%
Educació secundària 2a etapa	24,85%	27,21%
Estudis superiors	28,53%	37,84%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE. 3r trimestre 2006

La segregació ocupacional

La segregació ocupacional es concentra en uns determinats sectors econòmics, especialment en el sector serveis, i en unes categories laborals i oficis determinats. És el que s'anomena la doble segregació: horitzontal i vertical. Es mantenen branques d'activitat per a l'un i l'altre sexe, sectors hegemònicament masculins o femenins, i qualificacions específicament femenines o típicament masculines, que s'acompanyen, a més, de diferents valoracions socials i econòmiques d'unes i altres feines. Aquesta concentració configura una situació amb greus conseqüències laborals i una dificultat de desenvolupament de la carrera professional per a les dones.

En primer lloc, pel que fa a les dones, es produeix una major concentració en els sectors d'ensenyament, sanitat, comerç, hostaleria, personal domèstic, tèxtil i confecció; en definitiva, en el sector serveis.

La presència de les dones se situa precisament en aquells sectors més vinculats a la "reproducció social", és a dir, en aquelles activitats que proporcionen a la societat els mecanismes per garantir-ne la supervivència col·lectiva com a entitat social i cultural: sanitat, ensenyament, serveis socials i personals, etc. Aquestes activitats que són un reflex de les activitats que les dones han desenvolupat tradicionalment a les llars (l'educació dels fills, l'atenció als malalts i als familiars de més edat i, en general, les tasques domèstiques habituals). És a dir, la segregació laboral de les dones es manifesta en la mesura que el mercat de treball sembla orientar l'activitat de les dones respecte a aquelles tasques més fàcilment assimilables a les que tradicionalment els han estat assignades (així, no ens ha de sorprendre tampoc la seva presència més acusada en els serveis de neteja, serveis domèstics, i en l'hostaleria, i que els sectors industrials amb major presència de dones siguin precisament la confecció i el tèxtil).

Els homes, a diferència de les dones, estan distribuïts de manera més relativament homogènia en el conjunt de tots els sectors de la producció, i monopolitzen determinats sectors com el transport i la construcció (taula 8).

Taula 8. Població ocupada assalariada per branques d'activitat¹

	Homes	Dones	Total
Agricultura, ramaderia, caça i serveis relacionats	27.975	8.451	36.426
Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	6.246	313	6.559
Productes alimentaris i begudes	64.255	29.171	93.426
Indústria tèxtil	28.581	17.260	45.841
Confecció i pelleteria	3.552	13.256	16.808
Fusta i suro	10.526	1.941	12.467
Paper	7.997	5.115	13.112
Edició i arts gràfiques	25.659	16.431	42.090
Indústria química	44.423	26.691	71.114
Cautxú i matèries plàstiques	19.386	6.760	26.146
Altres productes minerals no metàl·lics	36.452	4.357	40.809
Metal·lúrgia	16.872	3.580	20.452
Productes metàl·lics, excepte maquinària i equipament	49.202	7.533	56.735
Maquinària i equipament mecànic	49.717	10.072	59.789
Maquinària i material elèctric	22.107	8.209	30.316
Material electrònic, ràdio, TV	7.602	2.658	10.260
Instrumentes medicoquirúrgics, de precisió, òptica i rellotgeria	5.060	3.581	8.641
Vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	58.104	20.081	78.185
Altres material de transport	5.496	1.524	7.020
Mobles i altres indústries manufactureres	20.192	7.183	27.375
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	11.246	2.063	13.309
Construcció	308.413	23.628	332.041
Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, venda de combustible	40.660	11.339	51.999
Comerç a l'engròs i intermediaris de comerç	59.328	38.351	97.679
Comerç al detall	56.873	160.308	217.181
Hostaleria	79.557	100.948	180.505
Transport terrestre i per canonada	68.939	9.171	78.110
Activitats annexes als transports; agències de viatges	26.065	13.580	39.645
Correus i telecomunicacions	26.118	17.584	43.702
Intermediació financera	33.212	22.738	55.950
Assegurances i plans de pensions	5.656	12.676	18.332
Activitats immobiliàries	5.165	19.221	24.386
Lloguer de maquinària i equipament	6.071	885	6.956
Activitats informàtiques	32.560	10.263	42.823
Altres activitats empresarials	73.937	120.090	194.027
Administració pública, defensa i Seguretat Social obligatòria	70.438	60.034	130.472
Educació	46.177	119.092	165.269
Activitats sanitàries i veterinàries; serveis socials	39.841	141.402	181.243
Activitats de sanejament públic	6.197	2.986	9.183
Activitats associatives	2.763	5.371	8.134
Activitats recreatives, culturals i esportives	40.468	30.845	71.313
Activitats diverses de serveis personals	3.868	25.352	29.220
Llars que ocupen personal domèstic	6.488	103.258	109.746

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE.

¹ S'ha suprimit de la taula totes aquelles branques d'activitat que no compten amb una representativitat suficient per a oferir dades fiables. No obstant, la informació del quadre recull la situació de la majoria de les persones assalariades a Catalunya.

La temporalitat de les dones

La temporalitat de les dones en aquests darrers anys s'ha anat reduint d'una forma més progressiva que la dels homes; tot i així podem veure que encara hi ha un diferència de 2,47 punts.

Taula 8. Taxa de temporalitat

	Homes	Dones
2004	23,84%	26,25%
2005	23,91%	28,63%
2006	25,92%	28,39%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE.

La contractació a temps parcial continua essent femenina. Un 22% dels contractes de les dones ho són a temps parcial, davant del 4% dels homes.

Taula 9. Població ocupada assalariada per tipus de contracte

	Homes	Dones	Total
Contracte indefinit	1.183.041	900.439	2.083.480
Contracte temporal	413.834	356.952	770.786
Població assalariada	1.596.875	1.257.391	2.854.266

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA, INE.

Discriminació retributiva

La discriminació retributiva per raó de sexe es troba vinculada intrínsecament al valor desigual que s'adjudica a les feines realitzades per homes i per dones, al fenomen de la segregació ocupacional, i a les dificultats que troben les dones per a promocionar.

Segons l'Agència Tributària, en el seu informe anual sobre Mercat laboral i pensions, mostra com pràcticament en totes els CCAA el salari mitjà de les dones va ser entre un 20% i un 30% inferior al salari mitjà dels homes.

Secretaria de la dona

Salario Medio Anual***		2005		
	Varones	Mujeres	Diferencial	Porcentaje
Cataluña	20.669	14.072	6.597	32%
España	18.321	12.800	5.521	31%

Font: Agència Tributària. Estudi sobre mercat de treball i persones 2005.

***Aquestes dades només contemplen les persones assalariades

No cal oblidar que les dades que s'ofereixen corresponen exclusivament a la població assalariada per compte aliè i que s'està deixant fora altres persones treballadores. Som conscients que si prenem com referència l'Enquesta d'Estructura Salarial desenvolupada per l'INE en el 2002 la diferència salarial és superior i s'inclouen més sectors d'activitat.

Les repercussions per a la salut

Sabem que en la relació de condicions de treball i salut hi ha una mirada de gènere específica. Les dones (per les feines que desenvolupem i per com les desenvolupem) estem exposades principalment a riscos relacionats amb l'ergonomia i els psicosocials, els grans oblidats per la cultura predominant de la prevenció.

D'altra banda, també sabem que hi ha riscos específics de gènere, entre els quals destaquem tots aquells que habitualment les polítiques de prevenció no consideren:

- La doble presència o doble jornada laboral.
- L'assetjament sexual.
- Les situacions de discriminació. Actualment, coneixem que la manca de suport social es relaciona amb l'estrès, l'estat de salut general i una major mortalitat. D'altra banda, la inseguretat en el treball es relaciona amb l'estrès.

La cultura i la pràctica predominant de la prevenció no contribueixen a visualitzar les condicions de treball i de salut de les dones, ja que habitualment se centren quasi de forma exclusiva en els riscos de seguretat i els accidents de treball.

El darrer informe d'indicadors de salut laboral a Catalunya (any 2003) ens assenyala, un cop més, que per a la mirada de gènere a les polítiques de prevenció, cal mirar sobretot els riscos d'ergonomia i d'organització del treball, així com les malalties professionals.

Taula 12. Patologia relacionada amb el treball notificada a Catalunya a 2003

	DONES		HOMES	
	nombre	%	nombre	%
Accidents de treball mortals en jornada	5	3,3	146	96,7
Accidents de treball no mortals en jornada	37.454	22	132.440	78
Accidents de treball mortals <i>in itinere</i>	15	16,7	75	83,3
Accidents de treball no mortals <i>in itinere</i>	5.630	40,4	8.298	59,6
Malalties professionals amb baixa ²	2.808	44,4	3.516	55,6
Malalties sentinella ³	623	47,3	694	52,6

Font: Generalitat de Catalunya.

Com veiem en el quadre anterior, les diferències homes/dones en relació amb els accidents de treball són molt elevades, i es perden quan mirem les malalties professionals i les malalties relacionades amb el treball o malalties sentinella.

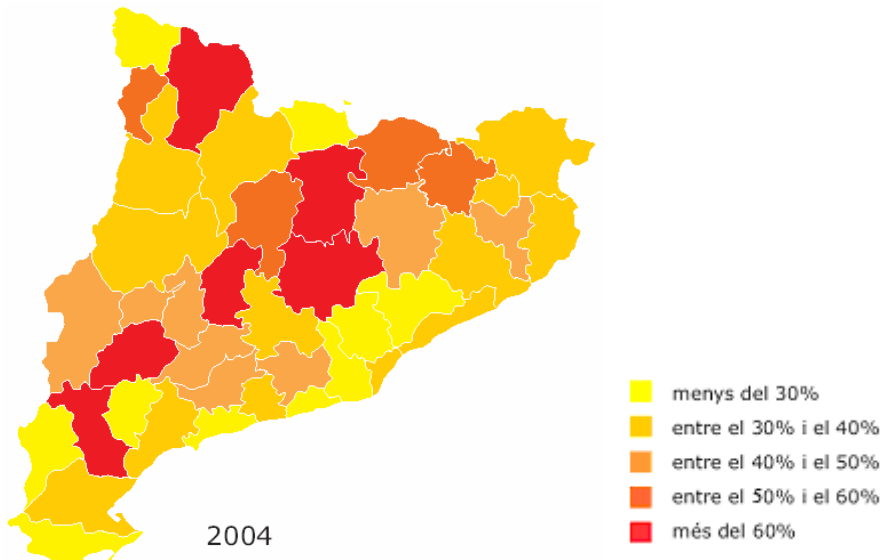
Infraestructures d'atenció social

Una de les raons principals que provoquen que les dones abandonin el mercat laboral o que pateixin doble jornada és la falta d'infraestructures públiques d'atenció social (llars d'infants, centres de dia, residències per a persones grans, etc.). Com pot observar-se en el mapa, en moltes comarques de Catalunya l'oferta de les places de llar d'infants no cobreix el 30% de la demanda. El mateix passa amb l'atenció a persones discapacitades i grans que no poden valer-se per si mateixes, en què les mancances són tan evidents que el mateix Estat ha promogut la "llei de dependència" per resoldre aquesta mancança.

² Atenció: diferents estudis calculen que només entre el 3 i el 10% de les malalties professionals són declarades.

³ Malaltia sentinella: malaltia relacionada amb el treball diagnosticada a partir de la intervenció del sistema públic de salut.

Taula 14. Places de llars d'infants a Catalunya

Font: Mapa de llars d'infants de Catalunya. Generalitat de Catalunya

Taula 15. Cobertura de la dependència

Àmbit Territorial	SAD	Teleassistència	Centros Dia	Serv. Residenciales	Total
Andalucía	3,48	1,79	0,33	2,84	8,45
Aragón	3,07	2,66	0,34	4,46	10,54
Asturias	3,26	1,76	0,37	4,06	9,44
Baleares*	2,09	1,89	0,24	2,84	7,06
Canarias	2,69	0,62	0,23	2,89	6,43
Cantabria	1,92	0,48	0,35	4,01	6,77
Castilla-León	3,12	2,54	0,35	6,12	12,13
Castilla-La Mancha	4,87	3,93	0,24	5,06	14,09
Cataluña	3,87	0,79	0,95	4,37	9,98
C. Valenciana	1,67	1,87	0,25	2,52	6,31
Extremadura	7,41	1,34	0,44	3,68	12,87
Galicia	1,91	0,67	0,18	2,08	4,84
Madrid	3,37	4,57	0,70	4,56	13,20
Murcia	1,76	1,35	0,42	2,25	5,79
Navarra	3,56	4,68	0,38	5,32	13,95
País Vasco	1,77	2,26	0,55	3,90	8,48
La Rioja	3,41	1,25	0,48	4,71	9,86
Ceuta	3,44	0,43	0,30	1,67	5,84
Melilla	3,15	2,97	0,34	2,72	9,18
España	3,14	2,05	0,46	3,78	9,43

Font: Llibre blanc de la dependència. Ministeri de Treball i Afers Socials.

Secretaria de la dona

Si bé les dones s'han incorporat al mercat laboral, els homes, a causa de condicionants socials o per les mateixes restriccions legals, no han fet el camí invers en les responsabilitats de cura. Com pot apreciar-se en la taula, encara és molt baix el percentatge d'homes que s'acull a la suspensió del contracte per paternitat a Catalunya.

Taula 16. Permisos de maternitat/paternitat

Gener - desembre 2006		
Total maternitat	Processos percebuts per mare	Processos percebuts per pare
60.134	59.090	1.044
100,00	98,2%	1,73%

Font: estadístiques sobre maternitat de la Seguretat Social.

La mobilitat com a factor de discriminació envers les dones⁴

La manca de transport públic que ens comuniqui amb els centres de treball crea una discriminació important entre les persones que tenen la possibilitat d'utilitzar el cotxe privat i les que no. Hi ha dones que s'han vist obligades a rebutjar ofertes de treball per la impossibilitat de poder-hi arribar.

A més, hem de tenir en compte que els múltiples rols que porten a terme les dones provoquen unes necessitats d'accessibilitat i mobilitat determinades, ja que necessiten compaginar les tasques laborals, les domèstiques i les de cura de les persones.

Si analitzem les diferències de gènere en les pautes i els hàbits de mobilitat laboral, podem veure que la majoria dels homes utilitzen el transport individual mecànic i la majoria de les dones utilitzen el transport col·lectiu o van a peu.

⁴ Les dades no estan actualitzades perquè aquesta enquesta es fa cada 5 anys i encara no s'han publicat les dades corresponents a 2005.

Taula 17. Diferències de gènere en les pautes i els hàbits de mobilitat laboral

Homes	3,4 desplaçaments/dia
Dones	3,5 desplaçaments/dia

Gènere	Mode	No motoritzats	Transport públic	Transport privat	Total
Homes		36,3%	16,3%	47,4%	100,0%
Dones		48,9%	22,6%	28,5%	100,0%
Total		42,7%	19,6%	37,7%	100,0%

Gènere	Motiu	Mobilitat ocupacional	Mobilitat personal	Tornada a casa	Total
Homes		27,9%	27,4%	44,7%	100,0%
Dones		18,6%	36,7%	44,7%	100,0%
Total		23,1%	32,2%	44,7%	100,0%

Font: enquesta de mobilitat 2006. Autoritat del Transport Metropolità.

Hem de tenir en compte que les dones accedeixen menys al vehicle privat que els homes.

Aquestes dades ens indiquen que la manca actual de transport públic que permeti l'accés a determinats polígons industrials i la ubicació geogràfica de determinades empreses provoquen una clara discriminació a les dones en l'accés al treball.

Dones i immigració

Hem de prestar atenció especial al cas de les dones immigrants, ja que els problemes característics de les treballadores s'accentuen, perquè el mercat laboral les encasella generalment en determinats nínxols laborals caracteritzats per la precarietat. Com podem observar en la taula, moltes dones immigrants estan inscrites en el Règim especial d'ocupades de la llar, que compta amb uns drets laborals clarament inferiors als del Règim general.

Taula 19. Immigració i règims de la Seguretat Social

COMUNITAT AUTÒNOMA	DONES							HOMES						
	TOTAL	RÈGIM DE SEGURETAT SOCIAL						TOTAL	RÈGIM DE SEGURETAT SOCIAL					
		Règim general	RET autònoms	RE agrari	RE emp. llar	RE treballadores del mar	RE mineria del carbó		Règim general	RET autònoms	RE agrari	RE emp. llar	RE treballadors del mar	RE mineria del carbó
CATALUNYA	148.586	96.762	7.473	1.389	42.927	35	-	248.273	207.272	19.448	12.077	9.140	327	9
Barcelona	114.281	72.173	5.401	301	36.395	11	-	170.194	145.402	13.570	3.678	7.377	158	9
Girona	14.798	10.887	1.105	121	2.678	7	-	32.480	25.916	3.160	2.025	1.302	77	-
Lleida	7.367	5.519	269	241	1.338	-	-	18.512	14.482	810	3.115	105	-	-
Tarragona	12.140	8.183	698	726	2.516	17	-	27.087	21.472	1.908	3.259	356	92	-

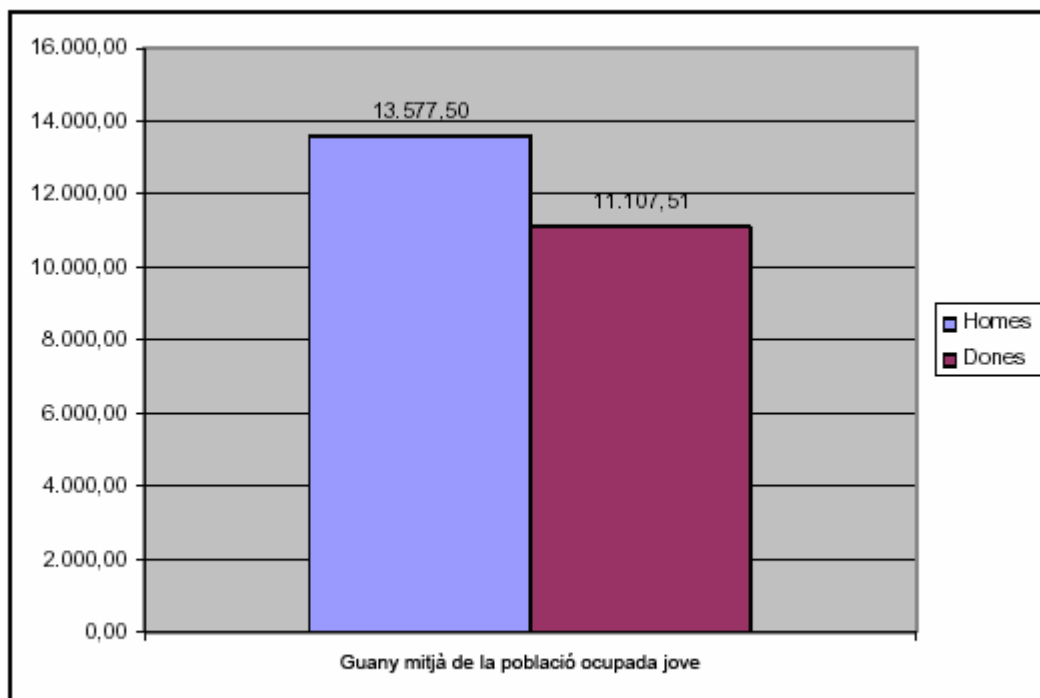
Font: Observatori Permanent d'Immigració. Ministeri de Treball i Afers Socials.

Dones i joves

Si bé és cert que les persones joves pateixen amb cruïda la precarietat laboral, són les dones, dins d'aquest col·lectiu, les que pateixen les pitjors condicions, ja que s'insereixen en llocs de treball ja de per si devaluats en el mercat laboral, com ara dependents o teleoperadores. Com pot observar-se en la taula 20, el salari de les persones joves és molt baix, però les diferències entre homes i dones són preocupants, ja que els homes cobren al voltant del 20% més.

Taula 20. Salari mitjà d'homes i dones joves

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de "L'ENQUESTA D'ESTRUCTURA SALARIAL. 2002" Elaborada per l'INE

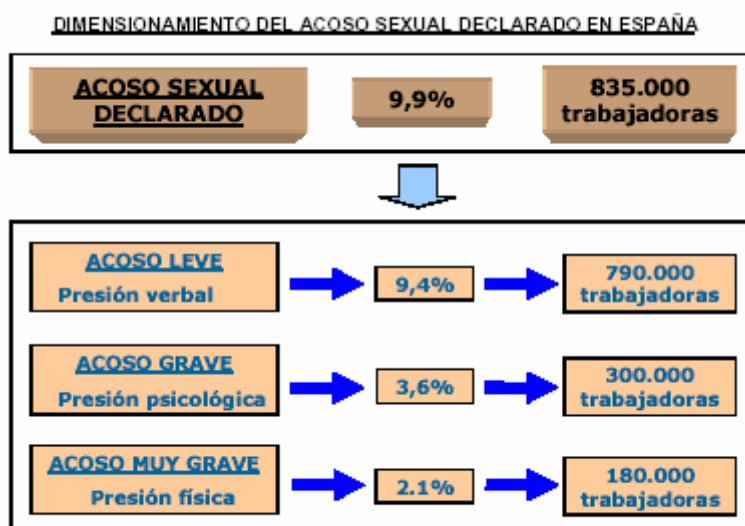

Violència de gènere

1. Assetjament sexual

L'any 2006, l'Institut de la Mujer va realitzar una enquesta per esbrinar fins a quin punt l'assetjament sexual era un problema generalitzat entre les treballadores. Encara que no podem comptar amb dades desagregades per a Catalunya, és important no oblidar que els resultats estatals no han de distar necessàriament de forma excessiva de la realitat catalana i que, amb la nova Llei d'Igualtat, disposem de mecanismes per prevenir i combatre l'assetjament sexual.

Taula 17. Assetjament sexual a Espanya

Font: Institut de la Dona. Inmark Estudios 2006.

2. Violència familiar

Una altra de les formes més freqüents de violència cap a les dones és la que exerceixen les seves pròpies parelles masculines. Com podem observar en la taula, és un problema que té una importància quantitativa destacable. A partir de la Llei de mesures integrals contra la violència cap a les dones, la representació sindical compta amb recursos legals per poder vetllar pels drets laborals i econòmics de les dones que són maltractades. Cal estar atents i atentes a la futura aprovació de la llei de violència catalana.

Taula 18. Violència de gènere familiar

	1999 (4.2%) %	2002 (4.0%) %	2006 (3.6%) %	DIFERENCIAL 2002-1999	DIFERENCIAL 2006-2002
CATALUNYA	4.3	4.0	4.0	-0.3	0.0

Font: Observatori de la Violència de Gènere. III Macroenquesta sobre la violència contra les dones.

Secretaria de la dona

PROPOSTES SINDICALS

- Pal·liar mitjançant la negociació col·lectiva les diferents discriminacions que pateixen les dones en l'àmbit laboral.
- Millorar la Llei de Garantia d'Igualtat entre homes i dones, durant el procés de negociació col·lectiva per permetre que les dones tinguin un accés al mercat laboral en igualtat de condicions amb els homes i que els homes tinguin accés a la cura de les seves persones dependents.
- Emplaçar a la Patronal Catalana a negociar i acordar mesures d'igualtat als convenis sectorials i Plans d'igualtat a les empreses de més de 250 treballadors.
- És necessària una nova organització del temps de treball que permeti l'harmonització de la vida personal i familiar amb la laboral, i en aquest sentint desenvolupar i concretar en cada sector i empresa el que estableix la Llei d'igualtat i l'acord Interprofessional de Catalunya.
- Cal un transport públic que faciliti l'accés als llocs de treball. Degut al fet que les dones en depenen en major mesura, millorar la xarxa de transport públic és una mesura d'igualtat.
- Proponem crear la figura de la delegada i delegat sindical per la igualtat, i que el Govern Català posi els mitjans suficients per aconseguir-ho, tal com fa subvencionant a les empreses per la contractació de tècniques per a la igualtat.
- Concretar als convenis sectorials i d'empresa l'Acord Interprofessional de Catalunya en el que fa referència a la no discriminació per raó de gènere, igualtat salarial, formació, promoció, etc.
- Més recursos per la inspecció de treball per poder combatre la discriminació per raó de gènere en les relacions laborals.

Secretaria de la Dona
Comissions Obreres de Catalunya

Març de 2007